

MINNESLISTA FÖR DIG SOM HÅLLER SOMMARFÅR ELLER FÅR SOM SÄLLSKAPSDJUR

I den här minneslistan finns de krav som lagstiftningen gällande får ställer på personer som överväger att skaffa sommarfår eller får som sällskapsdjur. Det är ingen skillnad hur många får du håller eller för hur lång tid, kraven som gäller djurhållning måste ändå alltid följas. Syftet med kraven är att se till att djuren har det bra och de inte utgör en sjukdomsrisk för andra djur eller människor.

Det är också viktigt att komma ihåg att fårens välbefinnande påverkas av skötarens kunnskap samt kunskap om behoven hos djurarten i fråga. Innan du skaffar djur ska du bekanta dig med och sätta dig in i hur får betar sig, hur de sköts, vilka näringsbehov de har samt vilka kraven är på djurhållningsplatsen. I detta sammanhang är det skäl att beakta att får måste ha tillgång till ett skydd mot väder och vind på betesmarken. Skyddet kan vara byggt eller bildat av exempelvis ett trädbestånd. Dessutom bör man beakta att får är flockdjur och det rekommenderas att man inte håller får ensamma.

Ägaren ansvarar för djurens hälsa och välbefinnande under djurets hela livstid.

1. Registrera dig som fårhållare hos landsbygdsenheten i din kommun
2. På ett planområde ska du dessutom kontakta hälsoskyddsmyndigheten och vid behov byggnadsövervakningen i din kommun
3. Följ bestämmelserna om registrering av får
4. Bekanta dig med djurskyddsbestämmelserna som gäller får
5. Djur från utlandet? Kom ihåg importkraven!
6. Sköt om djurens hälsa och motarbeta djursjukdomar
7. Bokför antalet djur och de läkemedel som du har gett dem
8. Bekanta dig med anvisningarna om slakt och avlivning av får
9. Ta reda på hur ett dött eller avlivat får kan bortskaffas

1. Registrera dig som fårhållare hos landsbygdsenheten i din kommun

Alla som håller får ska registrera sig hos kommunens landsbygdsenhet, antingen hos landsbygdsnäringsmyndigheten eller landsbygdssekreteraren. Också djurhållningsplatserna där man håller djur måste registreras. Det här gäller således också den som håller bara ett enda får eller en som "hyr" sommarfår för att sköta gräsmattan. Om djurhållning stoppas eller avbryts för mer än sex månader, bör man anmäla saken till djurhållningsregistret.

[Mer information om registreringen](#)
[Registreringsblanketter](#)

Kontaktuppgifter till landsbygdsförvaltningen för kommuners samarbetsområden finns på [Mavis webbplats](#).

2. På ett planområde ska du dessutom kontakta hälsoskyddsmyndigheten och vid behov byggnadsövervakningen i din kommun

Mer information om att hålla får på ett planområde kan du begära av hälsoskyddsmyndigheten i din kommun. När byggnadernas användningsändamål ändras eller när nya byggnader uppförs ska du vid behov kontakta byggnadsövervakningen i din kommun.

3. Följ bestämmelserna om registrering av får

Fårhållaren ska beakta bestämmelserna om märkning och registrering av får. Bestämmelserna förpliktar alla djurhållare oavsett verksamhetens storlek eller syfte. Ett krav är att varje djurindivid ska kunna identifieras och att man vet var det finns samt att förflyttningen av djuret kan spåras för hela dess livstid. När man skaffar får ska man kontrollera att djuret finns i registret – det räcker inte enbart med örnmärken! Det här kan du göra genom att ringa Får- och getregistrets kundtjänst (tfn 029 530 0404) och uppge det EU-signum Flxxxxx... som finns på örnmärket på djuret i fråga.

Avlägsnande och förflyttning av får ska anmälas till fårregistret inom 7 dagar och dessutom ska det på platsen i fråga finnas aktuell bokföring över händelsen. När du registrerar dig om fårhållare får du av kommunen behörighet till en applikation där du kan göra de anmälningar som krävs av registret. När djurhållning slutförts måste utmönstringssätt och möjlig destruktionssätt ingå i fårregistret.

Mer information om kraven finns på Eviras webbplats samt lagen om ett system för identifiering av djur som ligger till grund för kraven ([238/2010](#)) samt jord- och skogsbruksministeriets förordning ([469/2005](#)).

[Handbok för märkning och registrering av får och getter](#)

4. Bekanta dig med djurskyddsbestämmelserna som gäller får

Bestämmelser om att hålla, sköta, behandla och hantera djur ingår i djurskyddslagen ([247/1996](#), med ändringar) och i djurskyddsförordningen ([396/1996](#), med ändringar). Bestämmelser om djurskyddskrav för hållandet av får ingår dessutom i statsrådets förordning om skydd av får ([587/2010](#)). Den uppdaterade djurskyddslagstiftningen hittar du på jord- och skogsbruksministeriets [webbplats](#).

Bestämmelserna om fårhållning har också sammanställts i broschyren "Får – djurskyddslagstiftningen i sammandrag". [Broschyren kan laddas ner som pdf eller beställas från beställningstjänsten](#).

Du kan läsa mer om fårhållning och god skötsel av får i Lampaankasvattajan käsikirja och Hyvinvoiva tuotantoeläin som publicerats av ProAgria.

5. Djur från utlandet? Kom ihåg importkraven!

För att skydda människors och andra djurs hälsa har man fastställt djursjukdomskrav för import av djur. Uppfyllandet av kraven förutsätter att importören skaffar fram information och fördjupar sig i ärendet redan i god tid före den planerade importen. Om importkraven inte har följts är det fråga om illegal import. Den som misstänker illegal import av djur ska göra en anmälan till kommunal- eller länsveterinären. [Mer information om importkraven](#).

6. Sköt om djurens hälsa och motarbeta djursjukdomar

Ta redan innan du skaffar djur reda på var närmaste kommunalveterinär eller veterinär som sköter får har mottagning. Om ett får insjuknar, ska det få lämplig vård.

Vid förebyggande av smittsamma djursjukdomar samt vid förhindrande av att de sprids spelar djurägarna en viktig roll. Om du misstänker en smittsam djursjukdom ska du meddela kommunalveterinären detta. [Aktuell information om djursjukdomar samt bekämpning och övervakning av dem](#).

För att förhindra spridning av djursjukdomar är det förbjudet att mata livsmedelsproduktionsdjur med matavfall. Med matavfall avses sådant matavfall som kommer från antingen stor- eller hemkök och dukats fram under en måltid så att animaliska och vegetabiliska produkter blandats. Risken för djursjukdomar ökar särskilt då animaliska produkter används vid matning av djur. Då du matar får ska du se till att det foder de matas med lämpar sig för djur. För att förhindra djursjukdomar är det till exempel förbjudet att mata får med köttbenmjöl och blodmjöl.

Salmonella kan spridas via foder och därför är det viktigt att kontrollera att fodret är hygieniskt bl.a. genom att du endast skaffar foder från [registrerade aktörer inom fodersektorn](#), regelbundet rengör mat-skålarna och redskapen, skyddar fodret från skadedjur och håller hönhållningsplatserna rena, särskilt viktigt är det att se till att spillning förs bort. Mer information om foderlagstiftningen finns på [Eviras fodersidor](#).

7. Bokföring över antalet djur och de läkemedel som du har gett dem

Den som äger eller håller produktionsdjur måste föra bok över läkemedel som givits produktionsdjuren och över antalet döda djur. Bokföringen över läkemedel måste sparas minst fem år och bokföringen över antalet döda djur minst tre år räknat från utgången av det år då det senast gjordes en notering om ett djur i bokföringen.

Produktionsdjur kan endast ges läkemedel som är godkända för dem. Mer information om lagstiftningen om medicinering av djur fås av den vårdande veterinären samt på [Eviras webbplats](#).

8. Bekanta dig med anvisningarna om slakt och avlivning av får

Ett djur ska avlivas eller slaktas så att djuret inte åsamkas onödig smärta, plåga eller lidande. Ett djur får endast avlivas av en person som har tillräcklig kännedom om hur djurarten i fråga och om tekniken för detta samt tillräcklig kunskap för att utföra åtgärden.

[Mer information om kraven på avlivning och slakt av djur och om tillåtna avlivningsmetoder.](#)

9. Ta reda på hur ett dött eller avlivat får kan bortskaffas

Ett får är ett produktionsdjur och därför måste lagstiftningen om bortskaffande av produktionsdjur följas då du ska göra dig av med ett avlivat får. I fråga om bortskaffningen har Finland delats i två delar: avsides belägna områden och insamlingsområden. På insamlingsområdet ska kadaver levereras till kadaverinsamling. Det är tillåtet att gräva ner ett helt kadaver på ett avsides beläget område. Nedgrävningen får inte orsaka risker för människors eller djurs hälsa. Närmare anvisningar om nedgrävning eller bortskaffande av kadaver på annat sätt fås av kommunalveterinären och miljöskyddsmyndigheterna.

Om ett får slaktas hemma ska slaktavfallet bortskaffas enligt lagstiftningen om biprodukter.

[Mer information om bortskaffande av ett dött får](#)

[Mer information om nedgrävning av ett dött får](#)

[Mer information om bortskaffande av biprodukter från hemspekt](#)